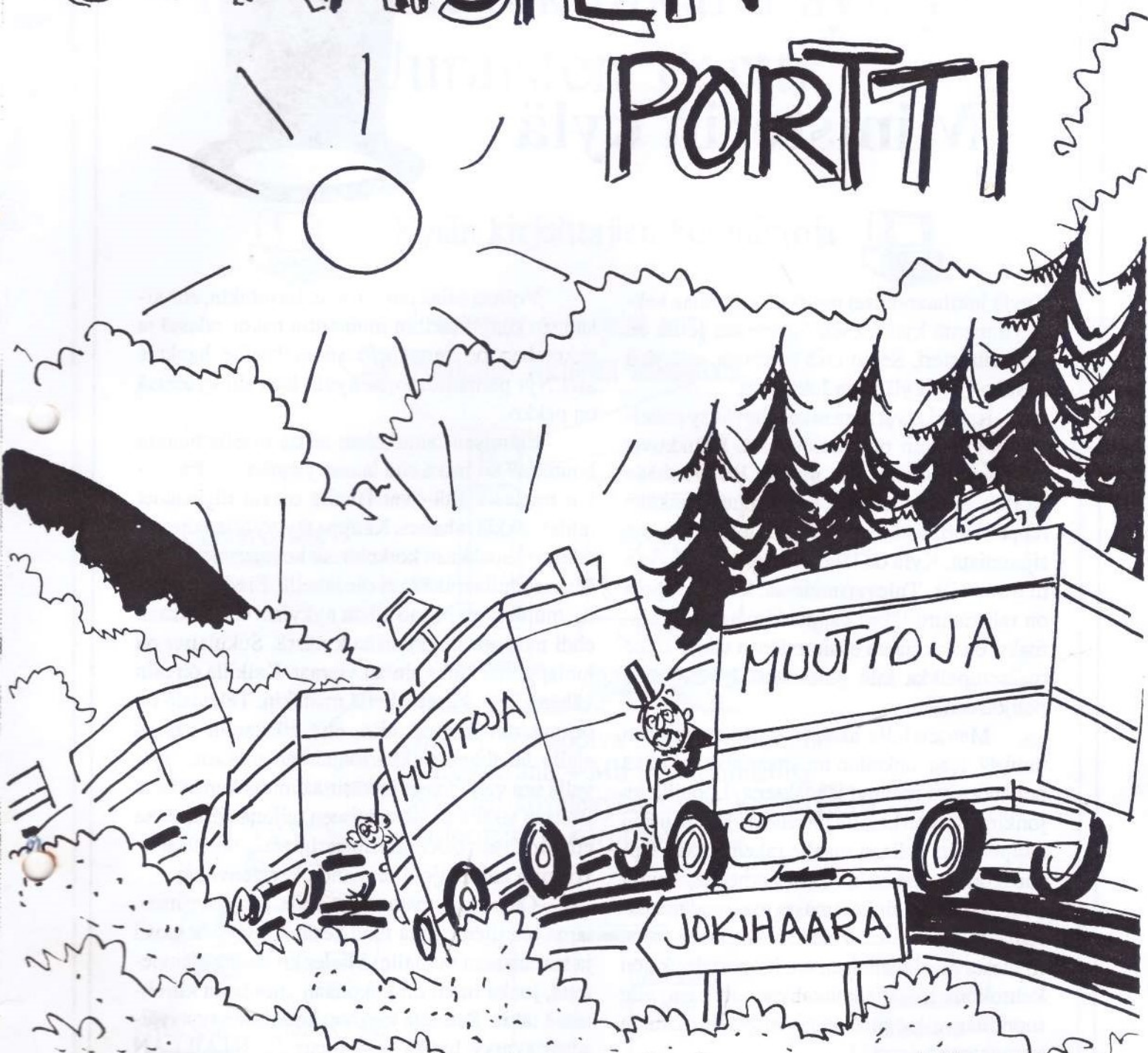

UURAISTEN

PORTTI

JOKIHAARAN LEHTI

RAHVA

Ministerin kylä

Hyvät jokihaaralaiset meitä on nyt vajaa kaksikymmentä kylää koko Suomessa, joilla on oma ministeri. Se on aika erikoista, että yksi niistä on kotikylämme Jokihaara.

Kaikki eivät aina oikein hyväksy puheitan Jokihaaran paremmuudesta. Haukkuvat nurkkapatriootiksi sun muuta. En yritäkään väittää, että Jokihaaran paremmuus niinkään riippuisi ihmisistä kuin kylämme todella hyvästä sijainnista. Kylä on lähellä kaupunkia, hyvän tien varrella. Tulevaisuudessa, kun Puuppola on rakennettu lähes kaupunkimaiseksi taajamaksi on Jokihaara ensimmäinen varsinainen maasetupaikka kun poistutaan Jyväskylästä pohjoiseen.

Maaseudulla asuu ja on asunut paljon ihmisiä. Kaupunkeihin muuttaneista vain ehkä neljännes on mennyt jäädäkseen. Lopuilla on jonkin asteinen kaipuu juurilleen. Hyvin usein kaupungista tullaan maalle rakentamaan lapsuuskodin viereen mökkiä perheelle. Juuret ovat niin paljon tiukemmassa maaseudun maisemassa. Vuosienkaan olo kaupungissa ei poista mielestä maalaismaisemaa. Kerrostaloyksion keittokomerossa aamukahvia juodessa niin moni haaveilee pinestä punaisesta tuvasta ja perunamaasta.

Vaikka maalle muutossa joutuu tinkimään monista asioista kuten palveluiden läheisyydestä, lyhyistä työmatkoista, niin tuskin kukaan niistä välittää muutettuaan.

Voihan asiaa tietysti ajatella niinkin, että aikanaan kaupunkeihin muutettiin pakon edessä ja pakotehan on tunnetusti suomalaisille hankala asia. Nyt paluumuutossa hyvin harvoin kyseessä on pakko.

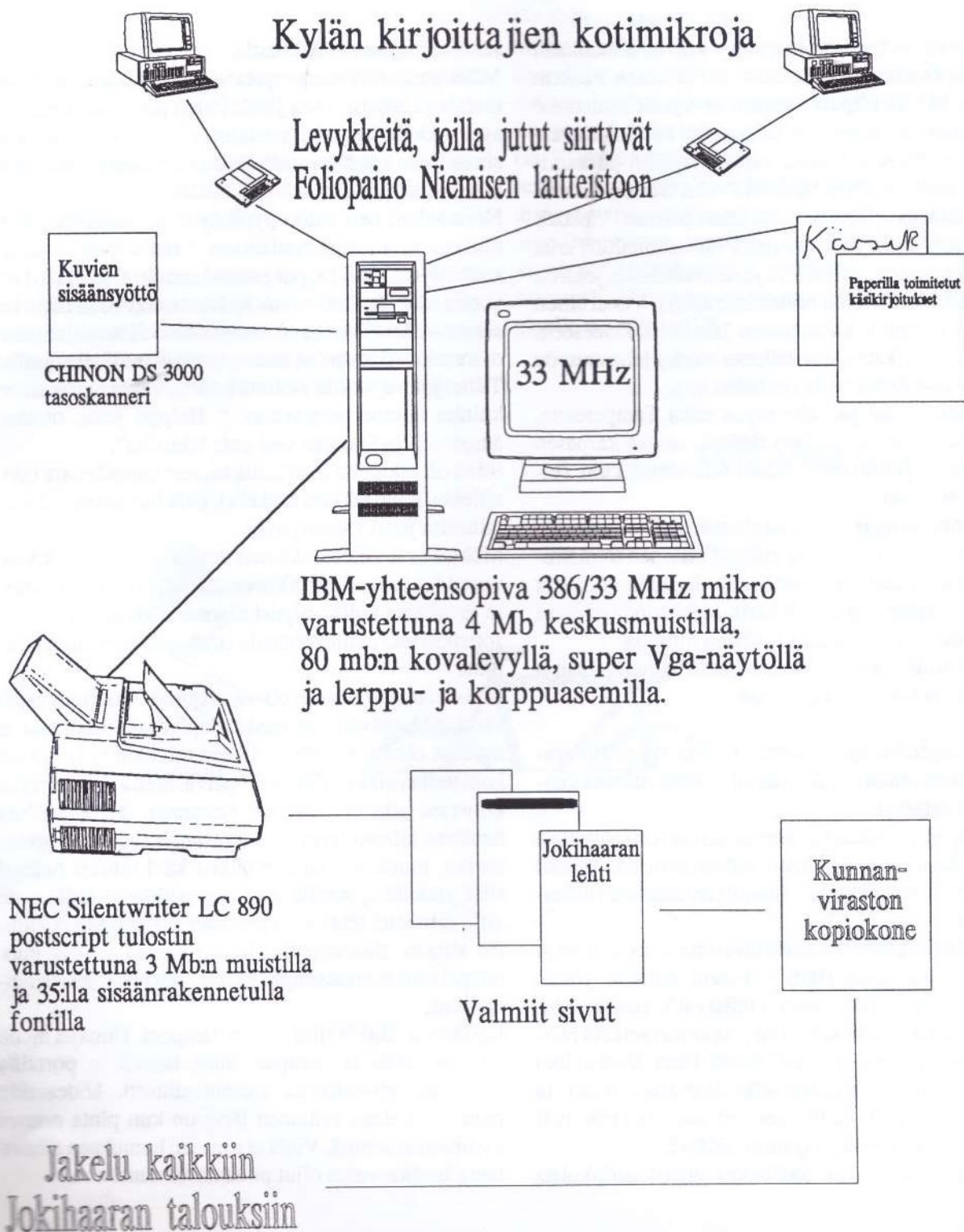
Elämisen laatukohan se on maallemuuton hoututin? tai mikä sitä laatua yleensä on. Joidenkin mielestä sitä ovat lähellä olevat tilaisuudet tuhata äkkiä rahansa. Kauppa täytyy olla samassa talossa, kapakkaan korkeintaan konttausmatka jne. Maaseudulla mikään ei ole lähellä. Ei edes naapurit, mutta samapa tuo eihän nykyisin enää kukaan ehdi naapurissa käymään kylässä. Sukulaiset on juhlapyhinä lähes ainoat vieraat. Kaikilla on niin vähän aikaa, kiirettä kellä mistäkin. Televisio on orjuuttanut ihmisiä niin, että aikataulut vapaa-ajalle laaditaan telkkariohjelman mukaan. Talvella sen vielä joteskin käsittää mutta kun kesällä istutaan sisällä tunnista toiseen tuijottamassa tuota etuseinältään paksunlasin verhoamaa taikalaatikkoa niin kaikinajoin ei mahdu korvienväliin.

Otetaampa mato-onget esille, kaivetaan muutama onkiliero, joita tänä kesänä löytyy helposti ja suunnataan rannalle. Mielenkiintoista ajanvietettä, jonka moni on kokonaan unohtanut kiireitensä takia. Samalla kun teet kotikissan tyytyväiseksi syntyy hyvää harjoitusta RANTAILLAN kalakisaa varten.

Kirkkaita keskikesän päiviä

MIKKO NIEMINEN

Tällaisella tekniikalla syntyy Uuraisten Portti

Saaren salaperäinen polkupyörä

Taivas oli tasaisen harmaa, vettä ei kuitenkaan ollut ilmassa. Juhannusaatto oli aamussa. Puhelin soi. Mökkinaapuri saaresta se kyseli muistinko vuoden takaisen juhannusaaton kuinka harrastimme kuviokelluntaa vanhan laiturin purkamisen merkeissä tontillani. Sää vuosi sitten oli enempi kesäinen. "Kyllä se siitä iltaan paranee. Vieläkösinulla on se telkkari siellä rantasaunalla?, entä onko akussa sähköä?", kyseli saarelainen joka on todella innostunut ravien harrastaja. Vuosi sitten hän rantautui kavereineen laiturin tekeleeseeni tullakseen katsomaan telkasta kuinka juhannusyön raveissa Seinäjoella hevosten käy.

Silloin sattui paikalle myös mies Tampereelta, Sjömaniksi saarelaisen ristimä, saman karpäsen purema ja niin oli mökissä tunnelmaa kuin Teivossa ikään.

Samoissa merkeissä saarelainen nytkin varmisteli telkkarin kuntoa. Ja mikäpä olisi sen toimettona pimentänyt. Siinä se on hyllyllä odotellut uutta juhannusta. Telkkarin katsominen ei juuri kuulu harrastuksiini ja vähiten mökillä.

Sovittiin saarelaisen kanssa, että illalla tavataan ja parannetaan taas maailmaa.

Tasainen harmaus vaihtui ensin kevyeen tihnusaateeseen muuttuen iltapäivälle käännyttyäessä kunnan sateeksi.

Pistäydyin katsastamassa uuden savun pystyttäjiä kunnanrajalla. Syyttivät sadetanssijaksi. Viikko sittenkin oli vierailuni tuonut rankkasateen tullessaan.

Pakattiin perheen kanssa tavaroita autoon. Jussi ja Tiina lupasivat jäädä kanssani mökille yöksi. Vaimo ja nuorimmainen tulisivat kotisänkyihin.

"Hei katsokaa! kukko on taas kanan selässä puhdistamassa varpaitaan!" huusi Tiina. Uusi kukko oli vanhempien lasten tarkkailun alla tiukasti. Ja totuuden nimissä likaiset varpaan jäljet näkyivät lähes kaikkien kanojemme selässä.

Jatkuvaa sadetta. Sää tiedote lupasi aurinkoista

säättä erehtyen täydellisesti.

Mökkitielle oli ilmestynyt lammikoita. Nauttiainen on matala ja vähävetinen järvi, jonka pinnankorkeus reagoi todella helposti sateisiin, niin nytkin. Heti ensimmäinen näköhavainto kieli järven kastuneen läpi-kohtaisin.

Normaalisti heti auton pysähdyttyä, rientävät lapset rantaan ja laiturille huutamaan: "Hei katsotaan katis-ka!" Nyt juoksu loppui ennen laituria. "Isi laiturilla on veden alla." Isoihin luonnonkiviin ankkuroitu laiturilla ei seuraa veden pinnanvaihteluita. Kaikki harmittelimme tilannetta. Ainoastaan istuinpenkki on reilusti kuivilla. Tiina, joka syksyllä aloittaa koulun keksi pian keinon kuinka tilanne pelastetaan: "Helppo juttu, otetaan ämpäreitä ja lipotaan vesi pois laiturilta".

Siinä oli askareita nuorisolle saunan lämpiämistä odotellessa. Sade lakkasi hetkeksi, siitä huolimatta ei vesi laiturilla juuri vähentynyt.

Mökissä oli viileää, ikkunat vetivät huuruun märkien vaateiden luovuttaessa kosteuttaan. Tuli saunan uunissa ja takassa kyllä korjaisi tilannetta aikanaan.

Jotenkin tuntui niin ahtaalle istua sisällä juhannusaattona.

Muistui mieleen äidin 60-vuotisjuhlat. Mummo asteli vielä juhlapäivän aamunakin lapikasalle kun aika ei muuten oikein kulunut. Miksen minäkin voisi vähän kopistella vaikka olikin aattopäivä. Siellä pihan perällä koivujen alla ei sadakaan haitannut. Taloushallista hankittu kiinankirves oli vierastanut työtä jo vuoden verran, mutta nyt kun tekniikka kävi tutuksi halkesi sillä yhdellä lyönnillä jokainen pölkkö. Välillä sade yltyi niin ettei lehtisuoja jaksanut sitä piätellä ja juoksin aittaani. Suunniteltiin Jussin kanssa kuinka huomispäivänä asentaisimme polkutraktoriin oikeat suuntavilkut.

Lapikasaa riitti ja riitti. Sauna lämpeni. Uimaan meno oli normaalia helpompaa. Sade hoiteli jo portailta eteenpäin vilvoittavan kasteluvaihteen. Uidessakin huomasi kuinka erilainen järvi on kun pinta nousee kymmenen senttiä. Vielä ei runsaan humuksen aiheuttama leväkasvusto ollut pilaamassa nautintoa.

Juhannus ilman tulesta mustunutta makkaraa sinapin kera ei kuulosta normaalille. Tämän vuotinen makkara poltettiin sisällä. Ulkona tulenteke olisi vaatinut litratolkulla bensaa.

Kello läheni yhtätoista. Vaimo oli lähdössä. Rimakauhu yllätti vanhemmat lapset, lähtivät äidin mukaan.

Olin varannut mukaan 60-luvun rautalankamusiikkia, jota meillä muut eivät käsi kuunnella ja nyt oli aika laittaa nauha pyörimään. Istuin parin kasetin ajan.

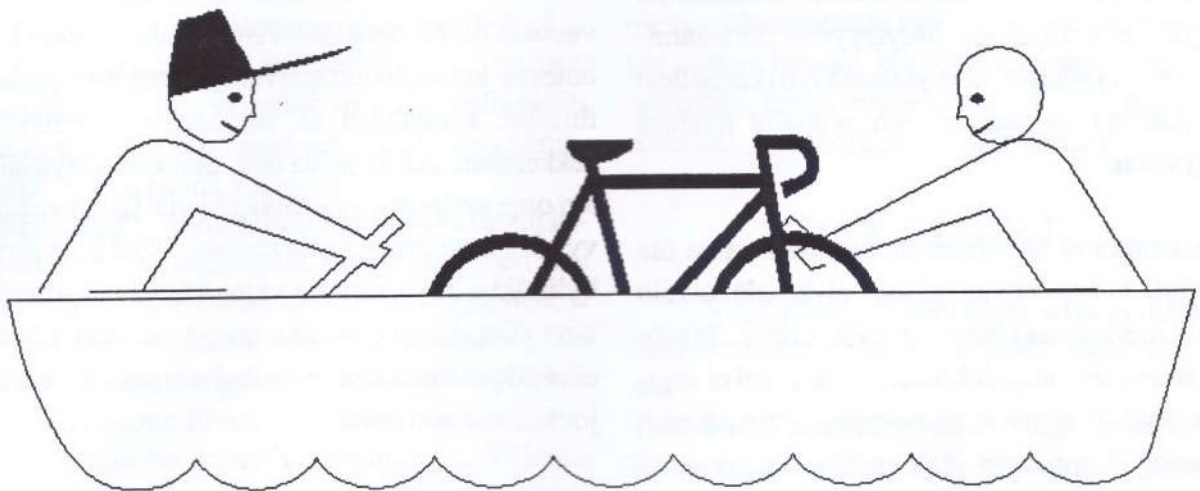
Huomasin järven takarannalle syttyneen sankalla savulla palavia nuotioita. Sitkeitä yrittäjiä ja paljon bensaa, mietin.

Muistin saarelaisen, jonka piti tulla raveja katsomaan. Ei näkynyt venettä eikä miestä. Sade olisi liian pieni haitta, ei jostain muusta se nyt johtuisi. Mietin ensin pitäisikö minun uhrautua ja katsoa kuinka raveissa käy, jotta voisin sitten viimeistään aamulla

kertoa saarelaiselle tilanteesta. Olkoon enhän minä ymmärrä raveista yhtään mitään. Vuodet olen ihmetellyt onko hevosen aika esimerkiksi 2100 metrin matkalla 21,4 sekuntia vai 21,4 minuuttia. Edellinen on hirmumenoa ja jälkimmäinen ihmisen kävelyvauhtia.

No milk today soi kasetilta ja samalla kuuluu avoimesta ikkunasta muutakin kuin sateen ropina. Saarelainen perämiehensä kanssa soutelee kohti rantaa. Astelen alas, hyppään laiturin penkille. Ennenkuin ehdin kysyä mitään, saarelainen huutaa: "Tultiin tuomaan tämä polkupyörä tuolta saaresta!". Puoli kahden aikaan juhannusyönä. En muistunut ravit mieleen siinä vaiheessa. Suurimman ihmetyksen mentyä sain änkytettyä kysymyksen: "Mitä ihmettä se pyörä teki tietämässä saaresta?". Häipyvän veneen soutaja huutaa: "Siinä sinulle miettimistä!".

MIKKO NIEMINEN

JOKIHAARASTA VUODEN KYLÄ ?

Vuoden kylä 1991 julkistetaan valtakunnallisilla kylätoimintapäivillä 16.-17.1991 Hämeenkyrössä. Valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota vuoden teemaan "maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus".

Uuraisten kunnanhallitus nimesi ensimmäistä kertaa ehdokkaansa mainittuun kilpaan: ehdokkaaksi valittiin Jokihaara ! Perusteluina päätöksessä mainitaan mm. "Kylä on osoittanut esimerkillistä aktiivisuutta toiminnassa kylän elinolojen ja viihtyisyyden parantamiseksi. Kyläläiset ovat yhdessä työskennelleet kylän omien edellytysten pohjalta kylänsä hyväksi."

Aiemmin ei Uuraisilta ehdokasta kisassa ole ollut, koska kilvan aiheet eivät ole oikein hyvin sopineet Uuraisten kyläkuntiin. Tämän vuoden aihe sopi Jokihaaraan ja miksi ei sopisi. Kyläläiset ajavat tarmokkaasti yhteisiä asioita: illanviettoja järjestetään, ensimmäistä rivitaloa aletaan rakentaa, kylälehteä paine-

taan jne. Siinä muutamia kylää yhdistäviä tekijöitä, jotka myös auttavat uusien asukkaiden sopeutumista kyläkunnalle. Kuten kyläkilvan teemassa kerrotaan, maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus lisääntyy, Näin voi hyvällä syyllä sanoa, koska tontinostajat ovat pääasiassa kaupunkilaisia. Mitä nyt joku ministeri ja kunnanjohtaja omalta paikkakunnalta.

Kylä siis kehittyy kuten kuntakin. Koko kunnan asukasluku oli 1.1.1991 2.962. Nousua edellisvuoteen oli 65 henkilöä. Asukasmäärän näin kohotessa kunnallisten palvelujen tarjonta joutuu tiukille. Kuntakaan ei voi osallistua kaikkiin kekkereihin, vaikka halua olisi. Sen vuoksi kyläläisten oma aktiivisuus on tärkeää kyläläisten viihtyvyyden lisäämisessä niin kirkonkylällä kuin sivukylilläkin. Jokihaara on yhtenä hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka lusikka otetaan omaan käteen eikä odoteta kaikkea valmiiksi tehtynä kunnan tai jonkin muun taholta.

ERKKI KINNUNEN

Kyläkauppias muistelee

Muisto yli 40 vuoden takaa Hankalan lavan kisoista

Sodan ankeiden vuosien jälkeen jo 50-luvun vaihteessa, alkoi urheilutoimintakin olla vilkasta täällä Uuraisilla.

Etenkin hiihto, pesäpallo ja yleisurheilu olivat suosiossa.

Järjestettiin seura-otteluita yleisurheilussa Jokihaaran Väre - Uuraisten Raiku.

Muistuu mieleen kun olin ensi kertaa mukana Hankalan kentällä.

Tunnelma oli korkealla, väkeä oli paljon, todellakin, ilmassa oli sitä jotakin, oli suuren urheilujuhlan tuntua, sen vaistosivat kaikki.

Kolmiottelu ja 1500 metrin juoksu oli suoritettu, jäljellä oli kisojen superlaji 5x1000 metrin viestiottelu Raiku-Väre.

Juoksin tuossa kirkonkylän porukassa. Kiistan jälkeen minun piti uhrautua alkuosuudelle, kukaan ei olisi alkanut. Lähtöpaikalla sisua nostatti kyläläisten voiton varmuus, mutta samalla myös oman porukan kannustukset. "Nyt Esko veremaku suussa ekana vaihtoon."

Niinpä lähdin kuin ammuttuna, juoksu tuntui kevyeltä, tuumin mielessäni, että otetaan heti sisu pois kaverilta. Vilkaistu taakse, sehän jäi heti, ei muuta kuin vauhtia lisää. Kun Hankalan talon luona käännyin loppusuoralle, tuntui vyötärön kohdalla oudon löysältä. Vilkaistu alas, voi perhana, nehän on housut puolitangossa. Vilkaistu taakse, onneksi kaveri oli lähes sata metriä jäljessä. Niinpä housuja kannatellen, kaverien huutaessa, pöksyt puolitangossa, voittajana vaihtoon. Siinä kaverien rutistaessa parkaisin: "Pojat elekkää, housut puttoo."

Niinpä viesti voitettiin kovan kisan jälkeen.

Kilpasilla Isän kansssa

Muistuu mieleen hämärä kuva kilpajuoksusta Isän kanssa, ollessani viisi vuotias.

Oli ankarasti kielletty menemästä omin luvin naapuriin kylään. Kerran karkasin kun oli mukava käydä kylässä. Mutta pitihän sieltä pois tulla. Jurpin hiljaa kotiin päin pelko mielessä, enkä pelännyt turhaan, isä seisoi uhkaavana pihassa ja komenti hakemaan vit-san pajukosta. Pahalta näytti; silloin välähti, että ei muuta kuin karkuun, säntäsin rantapolulle ja isä perään. Siinä mentiin kuin Jesse Owens. Vilkaisin taakse, olin joutumassa kiinni otetuksi. Silloin äkkäsin viressä ruispellon, säntäsin sinne. Kyyhöttelin siellä isän huutoja piilossa, sillä eihän hän voinut viljaa lahmata. Olin turvassa mutta poiskin oli tultava. Niinpä pihaan tultua selvisin toruilla, eikä tullut piiskaa, joten katsoin kilpajuoksun päättyneen tasapeliin, koska minua ei saatu kiinni, mutta torut tuli, tosin viljapeltoa tuli lahmattua.

AJO-OHJEET

Viljo, piintynyt vanhapoika, oli kuriton huumori miehiä, aina vekkuli silmäkulmassa.

Taas kerran hän tuli kyläkauppaan. Samalla kertaa kaupassa oli nuori kylän kaunotar, joka pyysi Viljoa, että lähe nyt kyytiin. No Viljo oli valmis kuin partiopoika. Autoon noustessa Viljo antoi ajo-ohjeita: "Kuule, aja suorilla hiljaa, että ehdittäis seurustella mutta päästä kurveissa kovaa, että saatais kalhistella..." Niin, että tunteet ne on vanhalla pojallakin.

ESKO SALMELA

Rantamulatti

Yhtäkkiä minusta alkoi tuntua siltä, että joku ulkopuolinen saattaisi kokea näkemänsä vähintäänkin hassunkurisena. Aino oli tuttu, eikä mikään sopivin mittapuu. Sitäpaitsi se oli vuosien varrella nähnyt taholtani kaikenlaista. Tällainenkaan ei sitä suuremmin kummastuttanut.

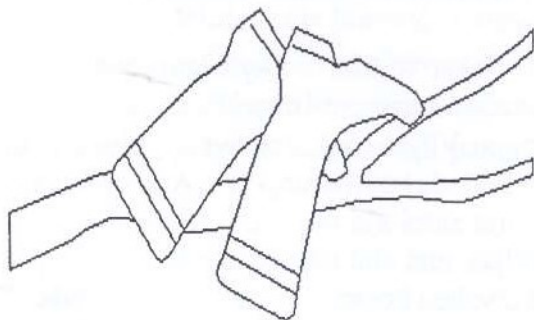
Aino vilahti kesämökin verannalle ja taiteili termoskannun ja voileipätarjottimen kanssa. Viritteli niistä pöydälle asetelmaa ja huuteli murkinalle.

Kumisaapas muljahti pohjassa jumittavalta hakotukilta. Olin juuri huutamassa, että niitän vielä tämän ratin saaritupsun laitaan ja tulen sitten, mutta äkkiä suuni oli täynnä kuravettä ja porskuttelin henkitorvea auki silmät sameina.

Kieltämättä vesikasvien niitto näin syvällä oli hankalaa. Aallonviri lipittää korvan korkeudella ja saapas möyhyää mutapohjasta sakean vellin pintaan. Viikatetta on nytkyteltävä lyhyin liikkein. Joku kauranniittoon soveltuva taajavetoisempi tyyli ei onnistu, voima ei yksinkertaisesti riitä puoleentoista metrin syvyydessä.

Katkettuaan vesikasvit pullahtelevat pintaan paksuksi lautaksi. Veneellä meloskellen niitä voi haravalla vedellä rannalle ja kompostiin jos intoa vielä maalla riittää.

Vesipiirin asioista perillä oleva asiantuntija vakuutteli, että jos kasvit hävittää neljänä kesänä, niin eivät enää viidentenä esiin yrittele..

Nousin rannalle. Holistelin saappaat tyhjiksi ja asettelin juurakon päälle valumaan. Tepastelin saunan kautta ja etsin eteisestä pyyhettä. Vilkaisin kokovartalopeiliin, jonka tarpeellisuudesta olin kinannut jo viitensentoista vuotta.

Ajan kuluessa se toistuvasti ilkkui minulle vyötärön katoamisesta. Nyt se näytti jotain vieläkin huvittavampaa. Pää kaulaan saakka oli jokseenkin valkoinen. Harva tukanhaituva oli liimautunut vasemmalle korvalliselle. Yhtälailla luisevat entisen urheilijan säätet koljottivat valkoisina likipitään polviin saakka. Arvelin sen johtuvan veden purskatelusta saapasvarsisissa. Mutta välialue oli musta. Mutavelli teki mulatin. Naurakoon. Yhden voileivän ja kahvimukin takia ei peseäsiä kannata. Illalla sitten ja kunnolla.

Veranalla Aino kyseli, etteikö tuota hommaa muuten voisi hoitaa, sanoin, että tietysti, mutta sutta tulisi ja kallista. -Kauppasihan vesipiiri moottorivenettä ja niitolaletta loppukesälle. Joku ketjunveto olisi käynyt hätäratkaisuna. Minä sanoin niille, etten petroolivehkeistä perusta - itse niitän kun on matala rantakin. Miehenmitalla selviää avoveteen saakka.

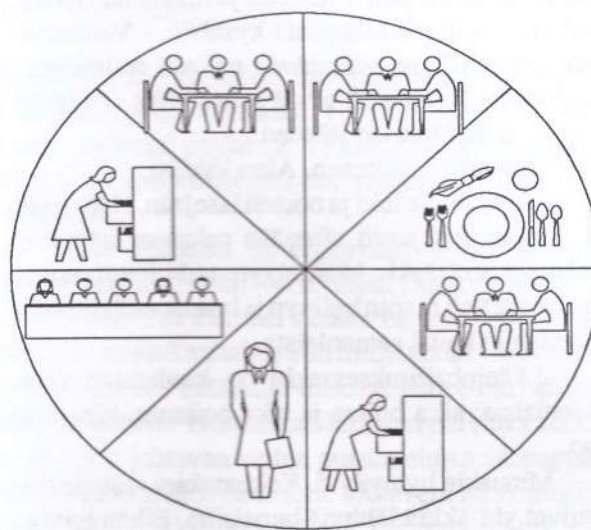
- Vesiherralla oli sellainen luulo, että järvi on puhdas eikä sanottavaa rehevöitymistä esiinny. Näytti ihan kirjasta. Sanoin sille, että kirja on toistakymmentä vuotta vanha ja tiedot vieläkin vanhempia. - Vähän se hämmästeli, kun kerroin kuinka pari vuotta sen kun Vapo oji ympäristön suot, vesi alkoi muuttua ruskeammaksi. Sitten hienoa humusvelliä alkoi työntyä syvemmältä rantahitikkoon saakka. Etenkin seisovavetisillä rannoilla mönjäkerros vahveni vuosivuodelta. Vesikasveja alkoi ensin ilmestyä sinne tänne. Muutamassa vuodessa niiden kasvuinto suorataan räjähti. Nyt niiden kanssa ei enää pärjää kukaan, väitin.

- Kerroimpa sille senkin, että talvella järvi on niin happiköyhä, että illalla verkossa saattaa olla kuollut kala, vaikka aamulla on pyydykset kokenut.

Suossako se kaikki syy, Aino ihmetteli.

- Mitäs luulet. Ei tämänvertainen loma-asutus tällaista vesimassaa pilaa. Eikä maatalouttakaan ole ravinteitaan juoksuttamassa. Se vesipiirin tietäjä puhui niistä haposateistakin kun halusi Vapon tekemisiä vähätellä. Minä vähän epäilin ja sanoin että on ne viat olleet tähänkin saakka enemmän maan päällä kuin taivaassa. - Sitten se piirsi oikein kuvan, jossa selvitte- li veden haihtumista ja sekoittumista ilman saasteisiin.

Minun työviikkoni

On sunnuntai ilta, kun pysähdyn ajattelemaan alkavan viikon ohjelmaa. Kokouksia riittää jopa kaksi samalle illalle heti maanantaina.

Maanantai aamuna herään kuuden aikaan, pesen unet silmistä ja sitten autolla kohti Jyväskylää ja Rautpohjan Valmettia, menen töihin seitsemäksi ja pääsen illalla lähtemään kotiin päin puoli neljältä. Kirrissä teen tullessa ruokaostot.

Kotiin tultua laitan perheelle ruoan ja tosiaan se pvy:n kokous on tänäiltana täällä kotona klo.19.00, täytyy leipoa jotain kahvilleipää, että kokous voidaan aloittaa kahvilla niinkuin on aina ollut tapana. Sekä samaan aikaan nuoris- ja raittiuslautakunnan kokous kirkolla kuntalassa.

Pyöräytän kakun uuniin paistumaan, korjaan ruokalautasia pöydältä ja laittelen kahvikuppia tilalle, toivon että tänne tulis niin paljon kokousväkeä, että voisin livistää kirkolle, siellä kun on ollut osallistuminen vähän laiskanlaista, ettei vois millään olla poiskaan. Itselläni ei ole poisaloja.

Kun tulen kirkolta takaisin, täällä on vielä kyläläiset paikalla, joten voimme vaihtaa viimeiset kuulumiset.

Tiistai aamu valkenee aurinkoisena, kuudelta herään kellon pirinään. Lapsilla kun on kesälooma he jäävät vielä nukkumaan ja usein nukkuvatkin melkein puolille päiville, sitten käyvät mummulassa syömässä, että jaksavat odotella iltapäivän aterialla.

Tänä iltana on sosialilautakunnan kokous klo:19.00 kirkolla. Ehdin syönnin jälkeen vähän torkahtaakin ennen lähtöä Kokous venyy pitkäksi, kello näyttää melkein kymmentä kun tulen kotiin. Ehdin vähän tehdä käsitöitäkin ennen nukkumaan menoa.

Nyt muistankin että huomen illalla on kyläkokous tuolla Bärlundilla, täytyykin kerätä yhteenve-to vuoden tapahtumista ja toiminnasta. Kovasti on touhuttu kaikenlaista, kun saan paperille monta sivua pitkän sepustuksen, ajattelen, että jaksakohan tätä kukaan kuunnella, mutta mitään ei vois jättää poiskaan.

Keskiviikko alkaa normaalisti, niinkuin muutkin työpäivät. Työpaikalla selviää, että työka-veri on sairastunut ja minun kohdalleni lankeaa tänään kahden työt. Koitan selvitä parhaalla mahdollisella tavalla, kaikkea ei millään ehdi, mutta kun jättää jotain tekemättä tai huomiseen niin sillä tavalla

järjestyy tämän päivän työt. Onhan selvää että yksi ihminen ei tee kuin yhdet jäljet, tarkoitan tällä sitä että on tietty määrä töitä mitä yksi ihminen vain pystyy tekemään päivässä. Puoli neljältä suljen työpaikan oven ja suuntaan taas ruokakaupan kautta kotiin.

Kyläkunnan kokoukseen on tullut tupa täyteen kyläläisiä ja kunnanjohtajakin on ehtinyt kiireiltään meitä kuuntelemaan. Kokous kesti yli kymmeneen, asiaa oli tosi paljon.

Ei tässä ehdi enää muuta kun suoraan nukkumaan.

Torstaiaamu alkaa tosi tikkusena, ei millään jaksais nousta ylös ja ulkonakin sataa vettä. Lähdettävä vain on, eiköhän tässä herää, kun otan kylmän siuhkun.

Työkaverikin on parantunut ja tullut töihin.

Aamupäivä menee eilisten rästien selvimisessä ja iltapäivällekin tulee kiire tilaus. Päivä kuluu hyvin nopeasti.

Kotimatalla menen hakemaan puutarhalta kesäkukkasten taimia, kun huomenna on lomau-

tuspäivä niin on aikaa istutella vaikka kukkia.

Perjantaina nukutaan vähän myöhempään koko perhe kun kellään ei ole kiire mihinkään. Koko viikko on juostu kokouksissa niin nyt on sitten kotona myös sen näköistä. On aika viikkosiivouksen, ikkunat näyttää niin harmailta että ne on myös tänään pestävä. Pölläytän matot pihalle tuulettumaan, laitan pesukoneen käyntiin, pyykkiäkin on kertynyt pestäväksi iso kopallinen.

Illan tullen huomaa, että töitä on vaikka millä mitalla vielä tekemättä, joten huomisen päivän ohjelmakin on taattu, kunhan edes sunnuntaina ehtis tehdä käsitöitä tai käymään vaikka kalalla.

Ei ole noita vapaa-ajan ongelmia.

RAIJA

"Suurosen yliopiston" aikaan Jokihaarassa

Jokihaaran kansakoulun luokat 1-3 ja vuosi oli 1962. Kuvassa takarivissä vasemmalta alkaen:

Mervi Kovanen, Risto Turunen, Lauri Riihimäki, Ismo Rautiainen, Antero Rautiainen
eturivi vasemmalta alkaen: Mikko Nieminen, Keijo Salonen, Irja Nieminen, Jouko Salminen,
Seppo Sivill ja alakoulun opettaja, jonka nimi ei ole tiedossa. Muistaako joku lukijoista ???

Siirretään seuraavalle luokalle: Jokihaaraan

Meillä ihmisillä on lupa haaveilla. Jotkut osaavatkin elää pilvilinnoissa niin, että koko todellinen maailma unohtuu. Tietysti on paljon niitäkin, jotka elävät niin tosissaan, että unelmia ei löydy etsimälläkään. Tasapainoinen ihminen haaveilee jalat maassa, mutta kukapa meistä aina niin tasapainoinen osaisi olla. Hyväksykäämme erilaisuus.

Pienenä poikana synnyinkylälläni haaveilin, että isona ryhtyisin hevosella maidon kuljettajaksi tiloilta meijeriin. Silloin elettiin sitä aikaa. Nyt se on jo kaukana takana. Ei ole ole teillämme hevosliikennettä eikä ole sellaisia pienmeijereitäkään kuin ennen. Maalaiselämä on muuttunut. Kylillä ei enää lehmiäkään juuri ole. Hyvä, että ei sakkoja saisi, jos hevosella liikuisi tai lehmiä pitäisi.

Elämän koulussa siirtyminen luokalta toiselle tapahtuu usein vaiivikkaa. Kun lähdin aikamani oppikouluun, tuhoutuivat hevosmiesammattihaaveet. Tein uusia suunnitelmia. Monenlaisia, mutta yksi toisensa jälkeen kariutuivat. Armeijassa oleessa tuli eteen tosi paikka. Silloin piti tehdä vakava ja lopullisen tuntuinen valinta, opiskelupaikka. Niin se sitten syntyikin. Ainakin eräässä mielessä.

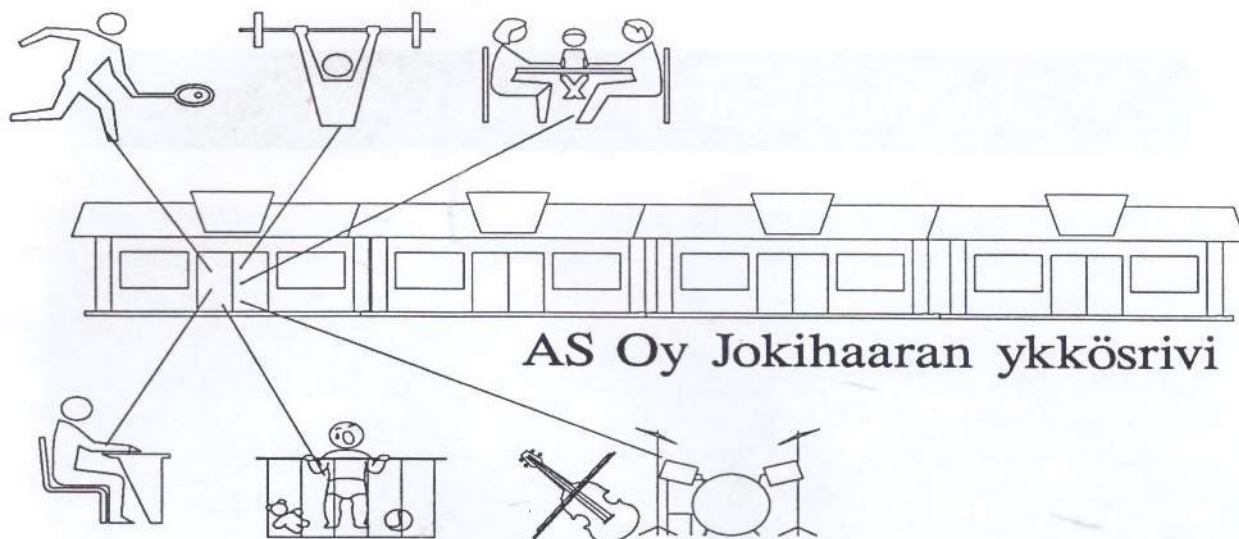
Opiskelu ja sen jälkeen työ johtivat uudekalle luokalle elämän koulussa. Työsaraksi tuli yhteiskunta. Mutkan kautta polku johti Uraisille. Toden totta, mutkia ja lähes poluntasopista tietä tulin ensi kerran Jokihaaran kautta kirkonkylälle. Muistan sen aivan hyvin. Elettiin vielä käsivälitteisen puhelimen aikaa. Kirkonkylällä elämä sykki, vaikka välillä tuntui, että kestäkö sekään. Sivukylät, joiksi halpa-arvoisesti muita kyliä Uraisillakin kutsuttiin vielä runsas kymmenkunta vuotta sitten, elivät hapenpuutteessa. Oli Seutukaavaliitossa päätetty, että ne kuolevat. Valittamisoikeutta ei ollut.

Eikä siinä mitään, hyvä kirkonkylällä on asua ja elää. Paljon parempi kuin jossain kaupungin lähiössä. Yksi parhaimmista elämän koulun luokista on tämä aika ollut. Tosin hieman jäävi olen sanomaan mitään, kun viimeiset neljä vuotta ovat kuluneet enemmän pääkaupungin sydämessä kuin Kuukan raitilla.

Nyt alkaa taas uusi luokka. Siirretään seuraavalle. Se alkaa Jokihaarassa. Jo, joitakin vuosia on tullut tarkkailtua mahdollisuuksia astua askel sivumalle asumaan. Oikeastaan tämä askel on kesemmälle, lyhenehän työmatkakin seitsemän kilometria. Se on pitkä harppaus ei niinkään kilometerissä, mutta ajassa.

Perheeni kanssa odotan jälleen suurella mielenkiinnolla päiviä. Haaveemme on ollut koti järven rannalla. Jokihaara täyttää toiveemme. Kylä, johon moni muukin uudisasukas on viime aikoina asettunut asumaan. Seutukaavaliiton ennustukset ovat joutuneet häpeään. Jokihaara ei ole sammuva sivukylä, vaan vireytyvä maalaismaisema. Mustareunainen kuolinilmoitus kuuluukin tuolle liitolle, joka kulki tiensä loppuun viime vuoden viimeisenä päivänä. Toivottavasti sen seuraaja, Keski-Suomen Liitto, ymmärtää elämisen laadun merkityksen paremmin ja puolustaa maalaisia ja maalaismaisemia. Sitä yritän tehdä itsekkin. Onnea Jokihaaralle ja sen jokaiselle asukkaalle.

TOIMI KANKAANNIEMI

Kerhotila Jokihaaraan

Kerhotilan puute on ollut monien mielestä ykköspuute Jokihaarassa.

Samaa mieltä olen ollut itsekkin, vaikkakin katuvälojen puolesta kuiskuttajia on esiintynyt koko ajan.

Kylätoimikunta esitti pari vuotta sitten kuntaan noin sadan nimen adressin, jossa ensimmäisenä ja tärkeimpänä puutteena oli kerhotila.

Hanke sisältyi kuntasuunnitelmaan. Mutta tiukan talouden aikaan tällaiset hankkeet niin herkästi siirretään myöhemmin toteuttaviksi.

Lopullisesti kerhotila on ollut kiinni Jokihaaran rivitalon rakentamisen aloittamisesta ja rakentamista taas on hidastanut valtakunnallinen lama.

Vuoden 1991 keväällä onni potkaisi ja rivitalon rakentajaehdokaas löytyi. Kunta päätti hankkia kahden nelihuoneistaisen rivitaloyhtiön asunnoista kaksi päätetyn sopimuksen mukaisesti.

Kylätoimikunta esitti toivomuksen päästä osallistumaan kerhotilan suunnitteluun ja toivomme huomioitiin.

Kunnan, rakennussuunnittelijan ja kylätoimikunnan yhteinen palaveri järjestettiin ja siellä yhteistuumin löysimme mielestämme todella hienon ratkaisun kerhotilaksi.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan kerhotilaksi esitettiin 70 neliön kolmen huoneen ja keittiön asuntoa. Ja samaan suunnitelmaan sisältyi

sosiaalipuolen lasten päivähoitopaikka. Tällöin tila olisi säilytetty normaalina asuntona ja päiväsaikaan sen käyttö olisi yksinomaan lasten päivähoitossa.

Kylätoimikunta ei sulattanut suunnitelmaa tällaisena. Halusimme tilan väliseinättömänä salina. Samoin toivoimme mahdollisuutta myös päiväkäyttöön, eläkeläiset ja vuorotyöläiset huomioiden.

Koska kunta oli varaamassa kerhotilan lisäksi myös seinän takaa yhden asunnon niin kylätoimikunnan ehdotukseksi tuli, että kerhotila ja asunto yhdistetään ja samoin yhdistetään käyttö kerho- ja päivähoitotilaksi. Samalla selvisi, että tällaisessa hankkeessa on mahdollisuus saada valtiolta osarahoitus.

Kunnanhallitus käsitteli aikanaan asiaa ja hyväksyi ehdotuksemme yksimielisesti.

Tällaisessa asiassa kyläläisten yhteinen elin kylätoimikunta on todella paikallaan tuomassa päättäjille paikallistuntemusta ja joskus jopa hyväksyttävän viisaita ajatuksia.

Suunnitelmien mukaan rivitalojen rakentaminen alkaa kesän aikaan ja ensimmäinen valmistuu maaliskuussa ja toinen kesäkuussa. Kerhotila on tulossa aikaisemmin valmistuvaan taloon.

MIKKO NIEMINEN

Pertin nuoruuden savotat

Uuraisten sahan kuorma-auto mahtavassa puutavaralastissa, ilmeisesti jossakin lähistön rautatieasemalla

SAHA

Se oli sitä aikaa, kun siskokin pääsi sahalle töihin.

Tämä sahalaite toimi, täällä Jokihaarassa, parin vuosikymmenen ajan. Toiminta päättyi 1957 paikkeilla.

Saha työllisti parhaana aikana kahdessa vuorossa ainakin 50 henkeä. Se oli melkoinen määrä näin pienellä kylällä. Olispa täällä vieläkin sellainen työpaikka kylää pelastamassa.

Toimintansa alkuaikoina sen omisti Heikki Kokkila.

Myöhemmin sen osti Unto Kenttä, joka pyörittä sitä firmaa loppuun asti. Sahalaite sai voimansa puu- ja purulämmitteisestä höyrykattilasta, sekä sähköstä. Kun minä olin siellä töissä, kone-mestareina oli Riihimäen Otto ja myöhemmin Sällisen Eikka.

Kaikki työt oli siihen aikaan, tekniikan vielä puuttuessa, raskaita, moni saikin sitten ikuisia vaivoja kannettavakseen.

Myöskin kylmä työpaikka se oli, koska ei ollut mitään lämmityslaitteita. Ainoastaan pannuhuone oli lämmin paikka.

Siellä oli mukava viettää ruokatunteja ja kuunnella isojen miesten huulen heittoa.

Saha oli yksi raaminen. Sahureina toimi silloin Lahtisen Pentti ja Lampisen Sulo. Kanttaajana oli Otto Paananen, kaikki ammattimiehiä ja rantusti puhuteltavia.

Minä kun olin vielä pojankepes, ei niiltä paljon vastauksia saanut.

Myös naisia oli sahalla töissä. Sirkkeleitä hoiti Pitkäsen työt: Bertta, Toini ja Irja. Keppimyllyllä touhusi Oton tyttö Liisa. Paljon muitakin hamehelmoja oli töissä.

Sirkkelit olivat vaarallisia paikkoja työskennellä, kun ei ollut suojalaitteita. Vahinkojakin sattui silloin tällöin ja silloin joku pääsi sormistaan.

Tukit ostettiin lähitalojen metsistä. Kuorma-autoilla ne ajettiin ja käsipelissä tehtiin kuormat. Automiehinä oli silloin mm. Niemisen Toivo ja Salmisen Eino.

Kuormat purettiin järveen, josta luikkumies ohjasi tukit ränniin ja ränni veti ne ylös sahattavaksi.

Tarhalla laudat ja lankut hinattiin korkeisiin taapeleihin, joka oli myös voimamiesten hommaa.

Tapulit kun täytyi olla suoria, että ne pysyi pystyssä.

Työtä saha antoi Jokihaaran lisäksi Höytiälle ja Uuraisten kirkolta asti kävi porukkaa ansiossa.

Usein koneet reistasivat. milloin kärehti laakereita, milloin terät paloi. Ei auttanut muu kuin ottaa eväskassit ja lähteä kotiin, kesken päivän. Palkka maksettiin sahattujen pölliin mukaan. Päivässä sahattiin jotain 150 - 300 kpl.

Minun palkkani oli siinä puolitoista penniä pölli.

Työmatkat kuljettiin polkupyörillä, kellä sellainen oli. Talvella kulkivat Höytiältä suksilla Rossin pojat Mäkelän Pirkko ja monet muut. Henkilöautoja ei ollut kuin Kentän Untolla. Se oli upea musta mersu.

Aikanaan sekin firma alkoi hiipua ja loppui kokonaan.

Työporukka siirtyi muualle, kylä hiljeni. Tilalle tuli Lahtisen Esko pitämään autokorjaamoa. Tuotanto muuttui puusta raudaksi. Sekin loppui 1970 luvulla ja sahalaitos purettiin.

Nyt sille paikalle nousee komea omakotitalo ministerin perheelle.

PL

Mainoskynät-käyntikortit-tarrat Jokihaarasta

Foliopaino T:mi Maija Nieminen

41140 KUIKKA

Puh. 941-814 238

41140 KUIKKA

Puh. 941-814 238

Tilaa nyt

Nimikynä lahjaksi itsellesi, ystävällesi tai sukulaisellesi.

Nyt lahjahintaan 30 mk/kappale

ja toinen kynä samalla nimellä kymppin lisähinnalla. Siis yhteensä 40mk.

Kynien hintaan sisältyy tyylikäs lahjakotelo.

Pikku-uutisia

Uuraisten kunnassa toteutetaan vuoden 1991 aikana haja-asutusalueiden osoitejärjestelmän uudistaminen, johon liittyen kunnan alueella kaikille vähintään kahteen savuun johtava tie nimetään. Kuka lukijoista arvaa tai tietää mikä tie Jokihaarassa saa Jokihaarantien nimen ?

Vastaukset ja kommentit: Mikko Nieminen puh. 941-814 238

Uusia lukijoita edellisen lehden ilmestymisen jälkeen

Suvi Tuulia Nieminen

Pekka Tapio Koponen

Aatu Heikki Matias Kokkila

Sini Kristiina Liimatainen

Poikavauva Virpi Kovasen ja Aki Lähteenmäen perheessä

Hankalan asuntoalueen rakentajat

Moni kylällä kyselee keitä ovat Hankalan alueen rakentajat.

Tässä kesäkuun puolivälin tilanne:

Omakotitaloja rakentavat

Heikki Hämäläinen Tikkakoskelta, Paula ja Mika Sulkunen Jyväskylästä.

Erkki Mäkinen / Esko Väänänen Uuraisilta, Virpi Kovanen ja Aki Lähteenmäki Jokihaarasta, Arja ja Heimo Hartikainen Jyväskylästä

KIITOS

Perheemme pikkutyttöä poikkesivat tervehtimässä Teuvo Riihimäki ja Pertti Lähteellä kylätoimikunnan edustajina.

Kiitokset.

Maija, Tiina, Jussi, Suvi ja Mikko Nieminen

UURAISTEN PORTTI UURAINEN

Jokihaaran lehti nro 5

Julkaisija: Jokihaaran kylätoimikunta

Toimituskunta:

Mikko Nieminen (vastaava)

Pertti Lähteellä

Taisto Kotka

Toimi Kankaanniemi

Raija Lähteellä

Esko Salmela

Kansi: Raimo Riihimäki

Piirroksat: Mikko Nieminen

Tekstin muokkaus ja taitto: Haaranperän PC-kerho

Monistus: Uuraisten kunta / Jokihaaran kylätk.

Jakelu: Kaikkiin Jokihaaran äänestysalueen talouksiin.